

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

27. In quibus diebus non sit licitum celebrare Oratoriis privatis? Et difficultas est, an sub nomine Natalis Domini, Paschatis, & Pentecostes intelligendi sunt tantum primi dies? Et an si in dictis ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

omnes remotiores partes, dummodo superiorem men-
sam rante longitudinis, & latitudinis lapideam habeat
Episcopo consecratam, vt capere possit pedem Ca-
lceis, & patenam cum Hostia, ita quod ad maiorem
partem supra lapidem collocari valeant, & firma sint
& sine periculo cadendi, vt ex communi Doctorem
sacramentis firmauerunt Suar. in 3. part. D. Th. tom. 3.
quasi 18. art. 1. disp. 1. 8. Nauarrus in man. cap. 25. num. 85.
& alij relati per Megalam in prompt. verb. Altare,
num. 2. Quod altare operiendum erat tribus mappis,
sua tabulis mundis ab Archiepiscopo, vel ab alio
habente potestatem benedictis, superiori vna saltem
oblonga pertingente vsque ad terram, duabus alijs
breuioribus vel vna duplicata, vt habetur in rubrica,
& in cap. Si per negligentiam, de consecrat. dist. 2. Pallio
quoque ornandum erat Altare coloris quoad fieri po-
tuit dicit festo, vel officio conuenientis, vt in rub. 19.
& ideo consilium Archiepiscopi Capuanum, vt de-
regeret licentiam celebrandi in domo priuata, nisi pro
ornamento altaris adfuerit pallia coloris festiuitati-
bus, & officio conuenientibus, vel saltem vnum, quod
quatuor vitatos Ecclesie colores contineret, nam ali-
ter vigore Breuis non diceretur locus decenter
ornatus, assereram, vt dictum Oratorium habere
debet super medio Altaris Crucem, & Candelabra,
saltem duo hinc, & in vtroque eius latere, ac ad Cru-
cis pedem Tabellam Secretorum, & in cornu Epistolae
cassinum supponendum Missali, paruum Campanu-
lanum, duas Ampullas vitreas cum manutergio mudo in
fenebello, seu in parua mensa ad haec preparata, Mis-
sali, Calicem aureum, vel argenteum, aut saltem cup-
pam argenteam intus inauratam, Patenam inauratam
ab Episcopo consecratam, Purificatorium mundum,
patenam Pallam lineam, & mundam, Corporale lineum
& mundum benedicta, Velum Sericum, & Burfas Ser-
uatas coloris Paramentorum, vt colligitur ex dicta
rubr. in de prag. Sacerd. celebrat. Amictum cum cruce
in medio, & cordulis sufficientibus ad praecingendum.
Alba lineae, & munda, Cingulum, Manipulum, Stolum,
Plantam non lacera ab Archiepiscopo, vel alio pote-
statem habente benedicta. Haec omnia Nouarius, quae
attente Episcopi, & eorum Vicarij considerent, &
exequantur, cum designant, & approbant Oratoria ex
mandato Pontificis, nam in hoc vidi aliquos oscitan-
ter processisse.

RESOL. XXVI.

Quid si Oratorium sit ab Episcopo approbatum, & priuilegiatum in aeternum, denno in illa domo ab Episcopo sit approbandum?
Et notatur supra dicta Oratoria non indigere benedictione aliqua, Ex p. 9. tit. 1. Ref. 12.

Negatiue respondet Quintanaducnas in Theol. mor. tom. 1. tract. 7. singul. 33. num. 4. sic enim asserit: Adde quod si contingat priuilegium mutare ad aliam domum, vbi extabat Oratorium iam ab Episcopo approbatum, & in eo ornatus ille, quo vsus fuit in Oratorio prius approbato collocetur: noua approbatione, aut visitatione non erit opus, cum, vtrumque iam approbatum sit, & locus Oratorij, & illius ornatus, & si vel locus, vel ornatus aliquando approbatus non sit, approbatione indiget: haec enim ad vtrumque expolitur. Ita ille.

Notandum est tamen hic obiter supradicta Oratoria non egerit benedictione aliqua & ideo Garcias in Summa Theol. mor. tract. 3. difficult. 8. dub. 2. punct. 1. num. 1. Los Oratorios particulares, y priuados, assi-

los de las casas de los Seculares, como los que estan en las Enfermerias, Hospicios, o otros puestos de los Conuentos, no tienen necesidad de bendicirse, basta que se edifiquen con autoridad del Ordinario, y que se diputen para celebracion del Sacrosanto Sacrificio de la Missa, y que esten fugetos a su visita, por si estan en lugar decente, y con la veneracion deuida Coligese esta conclusion del Concilio Tridentino in decreto citato, y de muchas declaraciones que trae en aquel lugar Barbosa, en las quales solo se pide que este cetrado, y fuera del trato de la Casa, para la decencia, y autoridad: y en el Ritual de Paulo V. donde estan las bendiciones de las Iglesias, solo se pone bendicion para Oratorios publicos, finalmente los breues del Nuncio, o de Roma para edificar estos Oratorios, no rezan palabra desta bendicion. Idem etiam docet Villalobos in summ. tom. 1. tract. 8. difficult. 23. num. 2.

RESOL. XXVII.

In quibus diebus non sit licitum celebrare in Oratoriis priuatis?
Et difficultas est, an sub nomine Natalis Domini, Pascha, & Pentecostes intelligendi sint tantum primi dies?
Et an si quis in dictis Festis veritus quis celebret ibi, audiens illam Missam satisfaciat praeepto? Ex p. 9. tract. 1. Refol. 13.

§. 1. Hoc patet ex Breuibus concedi solitis a Summis Pontificibus, ex quibus Lezana in Summ. tom. 1. cap. 21. num. 31. asserit, quod in altari priuati Oratorij, cui conceditur ex priuilegio Apostolico celebratio Missae (exceptis solemnioribus festis) non potest celebrari in Natali Domini, Epiphania, Paschate, Pentecoste, Annunciatione, Assumptione B. V. festo SS. Apostolorum Petri, & Pauli, & omnium Sanctorum. Idem etiam docet Gauantus in comment. ad Rubr. Missalis tom. 1. part. 1. tit. 10. Barb. de Iur. Eccles. lib. 2. c. 8. n. 6.

2. Difficultas est, an sub nomine Natalis Domini, Pascha, & Pentecostes, intelligendi sint tantum primi dies. Et affirmatiue respondet Lezana in Summ. tom. 4. verb. Oratoria, num. 3. vbi sic ait: Limitatio facta a sacra Congregatione pro diebus Natalis Domini, Pascha, & Pentecostes, probabiliter sane intelligenda venit solum pro primis diebus harum festiuitatum; quia restrictio indulti, seu gratiae sapit odium & sic stricte interpretanda. Ita ille idem etiam docet Nald. in sm. verb. Interdictum. num. 8. Garcias in summ. Theol. mor. tractat. 3. difficultat. 8. dub. 2. punct. 1. num. 17. & Pellizarius in man. Regul. tom. 2. tract. 8. cap. 2. sect. 2. num. 148.

3. Verum hic insurgit dubium, an si in dictis festis veritus quis celebret, audiens illam Missam satisfaciat praeepto? affirmatiue respondet Homobonus de Bonis in exam. Eccles. quest. 14. tract. 8. cap. 1. part. 1. eo quia de consuetudine possit etiam audiri sacrum extra Parochiam in quocumque loco sacro per Praelatum deputato. Sed faede labitur: nam hoc est intelligendum de loco sacro publico, no de priuato a Papa prohibito. Itaque, licet Episcopus cogere non possit subditos, vt in sola Parochiali Ecclesia Missam audiant, Barbosa allegat. 24. num. 16 de offic. Episcop. Flauius Cherubinus scholio 1. ad Bullam 25. Leonis X. ex hoc tamen no sequitur in Oratorio domus priuatae praedictis diebus, Missae interessentes praeepto Ecclesiastico satisfacisse, cum id sit expresse contra vsutum, & summi Pontificis mentem, declarantis diebus illis solemnioribus nolle praedictam concessionem vilo modo illis suffra-

Sup. his sup in Ref. 1. 2. 3. Nota hic, & in alio 5. de verb. not. pris ma dicti 5.

Sup. hoc in tom. 9. tit. 7. Ref. 49. 5. Tu, & quarto, cursum ad lin. 8.

Quoad hoc in to. 5. tit. 4. lege doct. Ref. 12.

Sup. hoc in tom. 3. tit. 3. ex lata doct. in Ref. 87. de eius 5. 2. & in aliq. vert. eius not.

suffragari, & exceptio firmat regulam in contrarium: & quia secus verba illa: *exceptis diebus Pasche*, &c. nihil operarentur; & quia limitatio Priuilegij ad aliquos casus eundem effectum operatur, ac si tale priuilegium in tali casu nunquam manasset: & quia, sicut qui extra Parochiam sine licentia Parochi Eucharistiam tempore Paschatis recipit, non satisfacit Præcepto communicandi in Pasceate; vel qui in loco interdicto sacrum in die festo audit, Præceptum Ecclesiæ non implet: ita, qui in loco prohibito, vel illis diebus minime priuilegiato Missæ interfunt, Ecclesiæ præcepto minime satisfaciunt. Et ita hanc sententiam contra Homobonum tenet Garcias *vbi supra*, & alij.

RESOL. XXVIII.

An in dictis diebus, quibus ex indulto Papa non potest celebrari in priuato Oratorio si habeat Bullam Cruciatam possit quis ex hoc alio priuilegio celebrare, Sacrum audire, & præcepto Ecclesiæ satisfacere?

Et quid est dicendum si Episcopus, prohibeat sub pena etiam excommunicationis, ne aliquis celebret vel audiat Missam in Oratorio priuato aliqua die ex solemnioribus; an non obstante tali prohibitione, priuilegiatus possit per Bullam Missam facere celebrare, vel audire, in eodem Oratorio, secluso contemptu, & scandalo? Ex p.9. tract.1. Ref.14.

Olim in Ref. quæ hic est inf. 55. & vide doct. 55. & Ref. eius primæ nor.

§.1. **A**firmatiuè olim respondi. Et hanc sententiam me citato tenet nouissimè Pater Bardi in *Bull. Cruciatæ, part. 2. tr. 2. c. 6. sect. 1. num. 15.* qui citat Rodriguez, Trullench Ludonicum de la Cruz, & alios; vnde per extensum eius verba apponam; itaque sic ait; dico primò hanc secundam sententiam mihi probabilem videri, & posse tata conscientia sequi; quia et si per Bullam minime concedatur licentia extruendi Oratorium Priuatum, vt in eo celebretur; tamen posita approbatione, licet virtute illius breuis apostolici particularis in diebus solemnioribus nequeat in eo Oratorio Ecclesiæ Præcepto satisfieri, tamen virtute Bullæ poterit Priuilegiatus Sacrum audire in eo Oratorio, & præcepto Ecclesiæ satisfacere, quoniam Bulla absolutè, & sine limitatione indulget, vt in tali Oratorio priuilegiatus per bullam valeat, vel ibi celebrare, si Præsbyter sit, vel celebrare facere; si igitur Pontifex voluisset limitationem aliquam facere, sanè illam fecisset, sicuti de facto eam ponit in breuibus particularibus, in quibus erectio Oratorij ad sacrum faciendum conceditur.

2. Dico secundò: Limitatio illa, quam addit Riccius de die Paschæ non placet, quia falso nititur fundamentò, supponit enim ipse in Bulla inueniri exceptionem illam de die Paschæ, quòd tamen non est ita, nam exceptio Paschæ solum vt patet ex textu, ponitur pro susceptione sanctissimæ Eucharistia, quæ ex Præcepto est sumenda non autem ponitur in concessione aliarum gratiarum, inter quas est facultas assistendi sacro. Rursus probatur conclusio alio argumento, quia nulum apparet fundamentum huius exceptionis, cum absoluta sit concessio.

Sup. hoc ibidè, sed absq. excommunicationis præcepto, sicut ter à lin. 6 & in alia Ref. eius annot.

3. Dico tertid: si Episcopus prohibeat sub pena etiam Excommunicationis, ne aliquis celebret, vel audiat Missam in oratorio priuato aliqua die ex solemnioribus, non obstante tali prohibitione priuilegiatum posse per Bullam Missam facere celebrare, aut audire in eodem Oratorio, secluso contemptu, & scandalo docet Emmanuel Rodriguez, Trullench, & Diana locis citatis. Et ratio est, quia cum istud Priuilegium à Pontifice emanauerit, & sine relatione ad Ordinarium,

nisi quoad visitationem, & approbationem, idcirco semel posita approbatione, facultas, quæ datur per Cruciatam, non poterit ab Episcopo impedi. Verum hanc opinionem ex prædictorum Auctorum mente retuli, ipse autem suaderem, vt in hoc Episcopi mandato obtemperetur.

4. Dico quartò: Potestas ista, quæ per Bullam datur, locum habebit etiam in alieno Oratorio. Conclusionem, licet sub his terminis ab alio positam non viderim, nihilominus sequitur ex principiis iactis: quoniam in ipsa Bulla simpliciter conceditur, posse audiri sacrum in Oratorio, & cum nulla fiat limitatio ad Oratorium proprium, nulla erit sufficiens ratio coarctandi verba ipsius priuilegij: Hucusque Pater Bardi, qui optimè aduertit, quòd hac facultate, & maxime in festis solemnioribus, & exceptis vti non debent priuilegiati, vt aduertunt authores, qui hanc tenent sententiam affirmatiuam, proinde in praxi consulendi sunt, vt celebrent in publicis Ecclesiis vel ibidem sacro interfint, nisi aliqua congrua, & rationabilis causa occurrat, ob quam conuenienter iudicetur in aliqua die etiam magnæ solemnitatis non fore rectè rationi dissentaneum, vt in Oratorio præceptum Missæ adimpleatur.

5. Nec definam hęc apponere verba Quintanaduénas in *Theol. moral. tom. 1. tract. 7. singul. 33. num. 5.* licet ex virtute indulti à papa, vel nuntio obtenti in priuato Oratorio vnica solum Missa quotidie dici queat, & nec vnica diebus exceptis Paschatis, Resurrectionis, &c. nec à Regulari sine sui prælati licentia; omnia hæc ex Cruciatam licent, & ipso quod supponatur, vt supponi debet, Oratorij priuilegiū à Papa, vel eius Nuncio concessum, & ab ordinario approbatum: hoc enim non prohibetur in Cruciatam. Ita ille, qui citat Rodriguez, Enriquez, & Trullench. Vide etiam, me citato, *Lezanam in san. tom. 4. verb. Oratorium, n. 3.*

6. Sed cum hæc omnia olim satis probabiliter dici poterant, vide lector nò hodie recitanda sint propter declarationem sacræ Congregationis Concilij, de qua mentionem feci, vbi supra, in fine Resolutionis 5.

RESOL. XXIX.

Quomodo sunt intelligenda verba que apponuntur à Pontifice in Indultis concessis solitis de Oratoris priuatis, sine tamen iurium Parochialium præiudicio? Et notatur in Oratoris priuatis Regularium licere administrare Sacramenta omnibus personis subiectis Superiori Regulari, cuiusmodi sunt Nouitij, Tertiarij, & alij actu seruientes, & commensales intra loca mansura Ex p.9. tract.1. Ref.15.

§.1. **R**espondeo, quod ex declaratione Cardinalium tenet Quintanaduénas in *Theol. moral. tom. 1. tract. 7. singul. 33. num. 3.* Quòd hoc præiudicium intelligitur in his, quæ spectant ad sacramentorum administrationem, & alia, quæ ipsi Parochia de iure debita attendunt; in aliis vero non; seu vt docent Tulch prælati *in sol. to. 1. lit. C. concl. 330.* Farin. *sacra Rotæ Rom. decis. 126. n. 1. to. 1. part. 1.* Quando dicitur sine præiudicio alieno, præseruatur ius alienum, seu alteri competens ne ledatur. Adde ex Seraphino *Rota Rom. decis. 398. num. 18.* & Barbosa *claus. 9. num. 10.* quòd intelligitur hæc clausula, in omnibus concessionibus, quando potest stare cum principali dispositione. Rectè itaque, præter dictum Quintanaduénas, docet noster Molfelius in *sum. tom. 1. tract. 4. cap. 17. num. 73.* quòd citata clausula intelligitur in his, quæ spectant ad sacramentorum administrationem, (nempe vt in die Paschatis Resurrectionis se communicent in Parochia, vel in alijs locis